

LA VETLLADA.

SETMANARI POPULAR.

INMORTALITAT DE L' ANIMA.

Entrém ab pler á contemplar ab los ulls de la rahó los horisons de llum tan esplendent, y encaminemnos pausadament vers eixa regió magnífica y encantadora hont nostre esprit sent la dolsor de una armonia eterna. Hi ha veritats de sí tan hermosas que roban lo cor tan sols al enunciarlas: lo pensament las guayta ab compassencia delitosa, lo raciocini las busca y s' hi encamina ab agradable ardor, y s' esprimenta al acostarsi una misteriosa conmoció, semblant á aquell patétich y religiós sentiment que 'ns inspira la vista de un temple antich y venerable. Tal es la veritat que vinch á esposar á la consideració dels lectors. La nostra ánima es immortal, la mort no es mes que una transformació, un transit á una vida nova sens fi, la vida actual no es mes que una preparació dirigida á una existencia eterna. Planyém al home que no sent palpitari son cor al impuls de pensaments tan certs y tan sublimes, y planyém encara mes als orgullosos fills de la impietat que no han volgut obrir los ulls á la llum de eixa veritat consoladora. «Quant se fingeix per un moment que l'ánima es mortal, diu lo gran Balmes, s' apodera del cor una profunda tristesa al fixar la vista sobre 'l breu plasso senyalat á nostra vida.» En veritat, res mes trist que la existencia humana si tot s' acabés ab los curts jorns de nostra vida terrena. ¿Qui podria soportar la miseria, las enfermetats, los trevalls, las injusticias, si estés ben convensut de que condemnat á sufrir eixos mals, la mort li tanca per sempre tot consol y tota esperansa?

Es verament deplorable que despres de divuyt sigles que es predicada la divina fe de Jesucrist que 'ns ensenyá la vida eterna, se trobin

encara cristians que duptin de una veritat tan confirmada, y es altament denigrant per la humanitat que 's trobin escéptichs respecte de una creencia, no sols assegurada per lo sentit comú de tots los pobles, sinó també posada completament al alcans de la rahó natural ben dirigida. Los mes grans filosops de la antigüetat pagana cregueren y demostraren la immortalitat de l'ánima, y avuy cristians iluminats per la Revelació divina s' atreveixen á negarla! ¿Es per ventura que hajin descubert una rahó prou sólida per desvaneixer los arguments de aquella antiga filosofia, y que aixis com los sistemas de las ciencias d' observació han destruhit moltas antigas teorías físicas y astronómicas, poden vanagloriarse també de haber tirat per terra los fonaments de aqueix dogma? Res d' aixó: avuy desgraciadament los que mes negan son los que menos examinan, y la ciencia filosófica sol ser cabalment la mes olvidada per los que intentan combátrela.

Penetrém avans de tot, per nostra confusió y ensenyansa, en lo camp admirable de la filosofia grega. Es un espectacle que enterneix, veurer aquells grans genis nascuts y educats en mitg de las supersticions del paganisme, en la infancia encara de las arts y de las ciencias, sens la llum de la Revelació, en un poble abandonat al culto de la materia y la sensualitat, sols y dirigits per la flaca y limitada rahó natural, enlayrarse no obstant ab sorprendents esforços á la contemplació de las veritats naturals mes puras y elevadas.

Entrém dins la modesta cambra de Sócrates, quant recolsat sobre son llit, voltat de sos deixebles, espera tranquilment la execució de una sentencia inicua que 'l condemna á morir veguent una copa de cicuta. Al seu voltant no 's senten mes que plors y lamentacions: alli está Fhedon, que ab folla tendresa ofereix á son mestre sai-

varlo á costa de sa vida: allí 's presentan los sabis Apollodoro, Critóbulo, Esquines, Antístenes y molts altres apassionats deixebles que eran la flor de la sabiduria ateniense: tots li parlan de sa recansa, de lo trist que es abandonar la amistat y las dolsuras d' una existencia tan hermosa, y fins ni ha algun que li proposa 'l suïcidi com á recurs extrem pera evitar la afrenta d' una mort per los arkontes imposada. Sócrates, no obstant, es la sola figura que 's presenta serena, animada y fins alegre en aquell quadro de dolor y consternació. Platon, son estimat deixeble, no estava allí present per causa de sa malaltia: «sen-
«to no despedirmen, exclamá Sócrates, mes lo cor
«me diu que aviat seré mes felis que ell, perquè se-
«ré immortal é incorruptible.» Conversant llavors ab la mateixa calma ab que predicava en las plassas de Atenas, consolava ab sublime resignació á sos dexeibles discorrent sobre las grandesas de immortalitat. «Gran es qui té cuydado de ma
«vida, deya dirigintse á Cebes, no só jo 'l que
«dech mourem ansia de acabarla. A mi sempre
«m' ha semblat que era molt recte sostenir que
«Deu té cuydado de nosaltres, y que 'ls homes
«venim á ser com una de las sevas possessions: ¿no
«os enújariau també vosaltres si algú estánt
«baix vostre domini, sens cap permis de part
«vostra fugis y s' apartés de la tutela? No vu-
«llam, donchs, inatarnos ans que Deu hagi desti-
«nat la ocasió de nostra mort, ell es qui te d' im-
«posarla. A la veritat, si no s'abés que tinch de
«emigrar á regions mes bonas, me desconsolaría,
«mes jo sé que aniré á veure los deus immortals,
«á conversar ab los homes difunts, molt millors
«que los de aquesta vida, y obraría injustament
«si no sufris la mort ab resignació.»—Certament es admirable una grandesa d' esperit com la que suposa aqueixa conversa d' un filosof pagá al peu de la fossa: la elevació y la tendresa de aqueixos conceptes, sembla com una participació de aquella claror divina que quatre sigles despres iluminá l' enteniment dels homens: sembla pressentir ab l' esfors de la intel·ligencia aquell Deu de veritat que mes tart anunciava Sant Pau en l' Areopago.

Vint y quatre sigles han passat y la humanitat admira encara aquells grandiosos pensaments de Sócrates, perquè troba en ells lo sello perdurable de una veritat arrelada en lo mes fondo de la conciencia, la immortalitat de la nostra ánima. ¿Es per ventura que la preocupació de un filosof pot travessar la immensitat del temps sens desvaneixers? no: los homens judiciosos han

senyalat sempre 'ls errors en que caygué Sócrates, com hi caurá sempre la mes elevada inteligencia sens l' ausili de la Revelació divina, mes l' atractiu que los grans talents de totas las épocas han sentit vers aquest geni de la filosofia grega, no pot venir dels errors, s'empre repugnants á la sana rahó del home, sinó de aquell sentit espiritual de sa doctrina que reflectía la llum d' una veritat que Deu grabá en nostre cor y ha fet ovirar als ulls de la nostra ánima.

Tot l' encant de la filosofia de Platon está inspirat en las mateixas conviccions de son gran mestre. Platon pot ben anomenarse lo cantor de la immortalitat. Ell es qui 'ns há conservat y tramés ab la mágica poesia de son istil las admirables ensenyansas de Sócrates. Ell es qui, en son preciós llibre que titula l'hedon, nos presenta també al gran psicólech de la Grecia, poch moments antes de morir, inculcant á sos deixebles y amichs las consoladoras esperansas de una vida immortal, y 'ns fa participants de aquella commovedora conversa, respirant tota ella una sabiduria que deuria confondre no sols la impietat dels moderns sofistas, sinó també las rastroseras é insípidas aspiracions de molts cristians de nostres temps.

Platon comensa la demostració de la immortalitat ab la definició de la mort. ¿Que es la mort diu, sinó la separació de l' ánima del cos? Observa com lo ofici del veritable filosof es prescindir de las deleytacions que van dirigidas al cos (*cul'tus córporis*), y en lloch de inclinarsen al cuydado de aquest, apartarsen y tendir á separar l' ánima de son comers. Semblant estat en que la existencia humana s' eleva á las puras regions del esperit y en que no 's gosa de res sensible, molts pensan que es una mort, perquè no saben distingir la vida inferior de la superior. Los moviments sensuales impedeixen la investigació de la veritat, y quant l' ánima vol investigar atinentse solament á las impresions dels sentits, es enganyada ab molta freqüencia. Quan millor se raciocina es quan lliure de tota passió se prescindeix del cos. Lo filosof, donchs, desprecia la vida material, y busca viurer en son interior y espiritualment, (*secundum se ipsum*), y aixó, diu Platon, ho trobem just y hermós. Tot lo gran y saludable de la existencia humana está fundat en eixa vida espiritual, tots los desordres provenen de las necessitats y colicions de la vida material. Lo burgit de las passions nos perturba y 'ns atonta impedintnos ovirar la veritat. De manera que quan ateném bé algun objecte es quan debém marxar

del cos y considerar las cosas en nostra ànima. Llavors es quan nos sentim en possessió de lo que desitjém, y sent morts, estém en la vitalitat de la sabiduria. ¿No seria ridícol, preguntava Sócrates, que l' home que 's tingué tota sa vida en tant mes perfet en quan mes del cos se separava, es á dir, en quant s' acostava mes á la mort, al arribar aquesta la rebès ab repugnant desesperació?

En tots los sers de la naturalesa, observa Platon, veyem que naixen los contraris de contraris, una lley de contrast y de compensació es la que determina las existencias: lo que disminueix es lo que avans era major, lo que decau es lo que avans era mes perfet, y totas aquestas transicions se verifican sempre gradual y á voltas insensiblement. ¿Quin es, donchs, lo contrari de viure? Aixís com lo oposat á la vigilia es lo son, lo contrari de la vida es la mort. Luego de la mort segueix la vida. ¿Fallaria donchs solament per aquet cantò la naturalesa, y deixariám de donar al acte de morir la sua progressió contraria que es lo reviurer? Si al morir realment quedessin acabadas las existencias y no revisquessin, seria necessari que al fi tot morís y res tingués vida.

Si observém la destrucció de las cosas materiales, no veyém may en ella la anihilació, sinó una serie de transformacions en mitj de las que sempre 's conserva la mateixa quantitat de materia y de moviment. Aixís, los elements anatòmichs que constitueixen lo cos del home no quedan per la mort eliminats, sinó que 's trasladan de nou al mon inorgánich, tendint sempre á formar novas composicions y novas substancias. Y si fins en los fenòmens y cambis perteneixents á la materia se nota en la naturalesa eixa direcció armónica y constant á la organisació y la vida, ¿com no ha de deduhir ab millor fonament la sana rahó que l' esperit es completament indestructible? Los cossos se descomponen, mes no s' aniquilan; l' esperit ni s' aniquila ni 's descompon, perquè careix de tota composició, que es l' antecedent y 'l contrast indispensable de tota destrucció.

J. Planas y Feliu.

CONGRÉS CATALÀ DE JURICONSULTS.

Segeixen las sessions que'l *Congrés* celebra en lo saló de graus de la Universitat de Barcelona. Es per demés cridar la atenció de nostres lec-

tors sobre la importancia trascendental que té aquell per Catalunya, ja que 's tracta de la salvació ó de la pèrdua total de nostre dret civil d' aquell dret que fou la primera basa del dret Espanyol, d' aquella legislació que 'ns ha deixat monuments tan notables y venerats com son lo llibre del *Consulat de Mar*, font primera del dret mercantil en Espanya; los *Usatjes*; las ordenansas de *Sanctacilia*, l' *Enfiteusis*, *Rabassa Morta* y moltas altres sábias institucions, que á sa venerable tradició reuneixen l' important mérit de sa utilitat práctica.

Ab la amenassadora unificació que 's projecta perdria Catalunya la joia mes rica, que guarda l' estotx de s' antiga grandesa, l' apreciat tresor que se 'ns ha respectat fins ara, lo llás fortíssim d' unió per la familia catalana, puix modificantse la trasmissió del poder, que té avuy 'l pare, son jefe natural y diví, 's trepitja la propietat de la familia, 's destrueix sa venerable institució, 's camina á sa disolució y se li obran las portas del comunisme.

Som amants en grau eminentíssim de Espanya, nostra benvolguda pátria, pero al mateix temps som catalans fins al moll dels ossos; y aixís com trobaria en nosaltres una muralla de ferro ahont s' estabellarían sos esforços, qui 'ns parlás de separatisme, de la mateixa manera no podem fér lliga ab los partidaris del sistema absorbent.

Per aixó desde avuy 'ns allistém en las filas dels que tan noblement treballan en favor de las institucions civils catalanas, y ab nostras pocas forsas cooperarém á defensarlas, perquè aixís nos ho demana nostra conciencia, perquè aixís ho exigeix l' amor á la terra que 'ns ha vist naixer. Hora es que la premsa de Girona, si estima com se déu los interesos morals y materials de nostra provincia alse sa veu poderosa en una qüestió de tanta importancia pel be del país.

Per lo demás podém notificar als nostres lectors que si be la primera votació del congrés no fou del tot favorable als fueristas, per no tenir aquestos treballat lo terreno ab anticipació, en la segona han obtingut un triunfo complert. S' ha tractat de la discussió del reglament, lo qual havia sigut treballat en consonancia ab lo decret del 20 de Febrer, y la majoria dels Juriconsults demaná y obtingué que s' aprobás en sa part ordenativa, pero no en quant als articles que senyalan lo que déu ser objecte de discussió. Com los fueristas treballan ab molt tino y ab gran esforç pels interesos llegítims del Principat, no duptém que del congrés n' eixirá la victoria pel antinch y venerable Dret foral de Catalunya.

Z. Z. Z.

Als poetas gironins.

En lo número primer de LA VELLADA tinguerem la senyalada honra d' anunciar á nostres llegi-

dors la nova d' una *Romeria literaria* á Montserrat y lo projecte de presentar á la Verge una *Corona poética*, pera tencar d' un modo digne las festas tan solemnes del any del Milenar. Lo setmanari *La Veu del Montserrat*, publica ja en son últim número la *carta de convit* als poetas catalans, la qual trasladém ab gran plaher á las planas de LA VETLLADA, esperant ab fonament, que será acullida ab entusiasme per los poetas del nostre bisbat, tan amants de la celestial Patrona de Catalunya.

HOMENATGE DELS POETAS CATALANS

Á NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT.

LLETRA DE CONVIT.

Sr. D.....

Molt honorable senyor y company nostre:

Trametentvos ab las presents la nostra mes coral salutació, tenim la honra de fervos á saber que 's tracta de celebrar la conclusió del felís any del Milenar de Nostra Senyora de Montserrat, en lo mes d' Abril vinent, ab la solemníssima Coronació de la Santa Imatge que, per espay de deu centuries, ha sigut l' amor y consolació dels catalans, hermós emblema de la nostra fé, reliquiari de las nostras mes prehuadas tradicions símbol de las mes altas glorias y arca misteriosa hont te la Pátria recondidas sas mes caras esperansas.

Y com eixa Coronació vindrà á ser com la sanció pontificia y aprobació canónica del títol que á la Senyora li dona 'l nostre bon poble, de Reyna y Patrona de Catalunya, nos ha semblat ocasió avinent y per demés propicia, pera convidar á tots los trovadors, á qui plau lo rimar en nostra materna llengua, á ferli 'n ofrena d' una *Corona poética*, que sia com la garlanda reyal de Maria trenada ab las flors de la Gaya Ciencia catalana ja d' antich avesada á endreçar tendres *Virelays* á la Madona de Montserrat. Essent ademés molt del cas solemnizar degudament aquesta ofrena de la poesia catalana, nos apar faria de bon veure un nombrós y triat aplech de poetas y escriptors catalans reunir-se en gaya festa en lo históric Santuari, tan per llohar á Maria que es font de vera inspiració, com per fer en aquella comuna casa payral agradosa conexensa y estrenyer los víncles de bona amistat, tots quants treballan per l' honra y enaltiment de la patria literatura.

Creyent ha de bastarvos exa breu indicació del pensament, per acceptarlo y aplaudirlo, esperam vos donaréu ja per convidat y 'ns remetréu á la major brevetat possible avís de vostra adhesió, podentvos regir per las advertencias que mes avall trobaréu continuadas.

Desitjantvos un moment de clara inspiració per portar, la vostra flor bella y flayrosa á la Corona poética de Nostra Senyora de Montserrat, tenen l' honra de oferirvos sos respectes de lleal companyerisme,

vostres servidors y obsequiosos capellans

Jacinto Verdaguer, Pbre.—Jaume Collell, Pbre.

Dia 1 de Janer de 1881.

ADVERTENCIAS:

1.ª La *Corona poética*, que se 'n podrá dir la presentalla dels poetas catalans, la formarà la volum de las composicions originals, que ricament encuadernat se oferirá solemnement á Maria Santissima, en lo dia que 's designe per la festa, y estojat será després en lo Tresor del Santuari. Per açó pregam al poetas que sian servits d' enviarnos llurs composicions; posadas en fulls de paper en quart y escrits de una sola cara.

2.ª De las composicions tramesas se 'n farà una tria, á juhi d' un concell de lletrats, per publicarne un elegant volum, qual venda será á profit del Santuari.

3.ª Las composicions deurán estar enllestidas y tramesas per tot lo dia 15 del Mars vinent, en que 's clourá la admissió.

4.ª Per lo que toca á la festa ó Romeria, ja avisará oportunament la Comissió que se encarrega de dirigir-la y organisar-la.

La correspondencia podrá enviarse indistintivament baix las següents adreças: Carrer de la Canuda, 14—2.ª, Barcelona; Redacció de LA VEU DEL MONTSERRAT, Vich.

A MÀ JUVENTUT

¡Eul fugaces, Póstume, Póstume
Labuntur anni (Horaci)

Lleugera, molt lleugera;
Corras mes que volant, juventut mia,
Lo breu de ta carrera.
¿Quina ansia vana 't guia
Si t' espera á ton fi la mort impia?
Quédát en la verdor
Dels camps sempre florits per hont caminas;
Mes lluny no hi ha cap flor,
No mes secas espinas
Y fresa y soletat hon t' encaminas.
Parat!.. vana recansa,
En va s' oposa 'l cor á ta fugida:
Ton pas sens treva avansa,
Y la ma empedernida
Del temps, cap á la tomba empeny ma vida.
¡Ay com tenim contadas
Las horas d' aquest mon, com sent ja fora
Nos son mes estimadas!
Lo cor tan sols anyora
Lo rich tresor perdut quan ja no es hora.
Oh juventut hermosa,
Mes grata al hom com mes regoneguda
Ta brevetat preciosa!
Que un jorn t' hauré perduda
Y la vellesa ó mort será vinguda!
¡Quants homes son que 't ploran!
¡Quants ab despit te miran allunyada
Y ton ardor imploran
Quan ab freda alenada
Lo temps ha apagat ja ta llum daurada!
Y jo tas armonias
Ditxós escolto encara sens cuydarme

Del valor de tos dias
 ¡Ah! no vulgas deixarme,
 Jo vull de ton tresor aprofitarme.
 Que al menos si avuy ploro
 Un' hora vanament ahir llansada,
 Si un dia jo t' anyoro
 Quan sias ja passada
 Síguiam consol l' haberte aprofitada.
 Que si no corras vana
 Per mes que dins mon cor lo teu foch mória,
 En hora mes llunyana
 Tos jorns de amor y gloria
 Ab gust faré revivre en ma memoria.
 Y serás benehida
 Com beneheixo 'ls jorns de ma infantesa,
 Que 'ls recorts son la vida,
 Y es la millor vellesa
 Lo dols recort de bona juvenesa.
 Mes ay! que tal vegada
 Tinch próxim ja lo fi; l' hora es incerta
 Y may per l' hom pensada.
 ¡Oh ánima, desperta!
 Pot ser tinch ja á mos peus la tomba oberta.
 ¡Quant cara m' ets! quant cara,
 Etat d' amor y d' esperansas plena,
 Quan mon esprit repara
 Com ta claror serena
 Vers á la eternitat lo temps s' enmena.
 Gran Deu! ¡y es convertida
 Per sempre mes en pols eixa existencia
 Tan plena avuy de vida?
 ¿Y nostra inteligencia
 Raig pur després de ta divina essencia
 Per sempre es apagada
 Al cubrir nostre cos la freda llosa,
 Y la aurora rosada
 D' eixa ma etat preciosa
 Per sempre en negra nit será confosa?
 ¡Ah! no: l' ánima meva
 No troba aquí 'l consol, tú li donares
 Lo vol que al cel la eleva,
 Bon Deu, tu la criares
 Y á vida superior la destinares.
 ¡Oh tu, breu existencia,
 Passa; jo sè que reviurás un dia
 Ab mes brillant potencia,
 Y tu, juventut mia,
 En la esperansa del Etern confia.
 Fes ton peregrinatge
 Cullint fruyts de virtud y ciencia vera,
 Que al fi de ton viatge
 Vida millor t' espera:
 Allí eterna será ta primavera.

Joan Planas y Felú.

La mort d' una neña.

La lluna brillava voltada de estrelles
 Lo vent que corria glassava com gel,
 Y 'ls ayres alegres d' hermosas aucellas
 En lloch s' escoltavan, llurs cántigas bellas
 De terra fugían volant cap al cel.
 Una ánima pura s' acotxa joyosa
 Sots l' ombra d' un trono per ángels voltat;
 Es lliri sens tala, poncella de rosa:
 Quan l' auba sas perlas li 'n daba amorosa
 Sas tendras fulletas lo vent n' ha secat.
 ¡Qué n' era de bella! los ángels gosavan
 Mirantla ab dolsura, tornantla á mirar,
 Entorn de sa cambra joyosos vetllavan
 De sa ánima pura contents ne cantavan:
 «Benhaja la nena que 'l mon va deixar.»
 Benhaja la nena que vola lleugera,
 ¡Oh mare entristida! deixéu de plorar:
 Si n' perdé la filla sa vida primera
 Un' altra ne troba de gloria encisera
 Que sempre mes dura, que may pot finir.
 ¡Qué es maca sent pura! portáu desseguida
 Dossers por la nena mes blanchs que la neu,
 Que siga sa cambra de rosas guarnida,
 Posauli corona d' estrelles teixida
 Y après que la portin als brassos de Deu.

E. Adroher.

Bibliografia.

Ab lo titol de *La verdadera Ciencia española* ha comensat desde 'l primer de Janer la publicació d' una *Biblioteca económica*, baix la direcció del Dr. D. Joseph de Palau y de Huguet, abogat, sent consultor lo Reverent Pare Joseph Maria Mon, de la Companyia de Jesús. Segons se despren del prospecte, 'ls iniciadors d' aquesta empresa intentan popularisar las obras mes importants de los mes acreditats autors espanyols, fent de manera que fins las personas de menos recursos pogan adquirir una biblioteca escullida que compregui los mes preciosos tesoros de la ciencia pátria.

Certament no pot donarse un fi mes útil y acertat que reanimar l' espit religiós y l' amor á las glorias nacionals, procurant que la ciencia y la literatura espanyolas tornin á sérlo fonament de nostra educació, desgraciadament avuy dia tan falsejada y embordonada per la rutinaria preponderancia que fa

molts anys aném donant á las obras estrangeras. Tal es, segons enteném l' esprit que anima als judiciosos editors de la *Biblioteca económica*, y nosaltres que tan de veras desitjém la veritable ilustració del poble mitjansant la propagació de sanas doctrines, no podem menos de envialshi de tot cor nostra mes entusiasta enhorabona, recomanant al mateix temps á nostres lectors y á tothom qui desitji possehir un caudal de bona y escullida lectura, la publicació de la *Verdadera ciencia española*.

Pot ser may s' havia realisat tan verament lo tema de bo y barato buscat per tots los compradors com en la publicació de aquesta *Biblioteca*, puig ni las obras que s' ofereixen podan ser mes escullidas, ni pot donarse en las bases y preus de suscripció major baratura. Basta dir que 'ls que s' hi suscriguin tindrán ab poch cost y al cap de un quant temps un conjunt de llibres dels mes notables teólechs, filosofhs, literats, poetes, novelistas, autors dramátichs, juriconsults, historiadors, en una paraula, los fruyts mes preciosos de la ciencia pátria. Las obras se publicarán per entregas setmanals de setze páginas, repartintse dos entregas cada vegada corresponents á dos diferents obras. La série d' obras se dividirá en dos seccions, castellana y llatina. Lo valor de suscripció per cada entrega de la secció castellana es de un cuarto per tot Espanya é islas adjacents. Actualment van ja publicadas dos entregas, la una corresponent á la obra *Los trabajos de Jesús, de Fray Tomás de Jesús* y l' altre que s' titula *El Filósofo Rancio*, deguda á la graciosíssima pluma del P. Alvarado. També s' ha overt suscripció pera 'ls que vulguin rebre las obras en tomos en lloch de entregas.

Los que desitjin suscriures poden dirigirse á la Llibrería del Sr. Franquet, Ballesterias, Girona; hont podrán enterarse de las demás condiciones de dita publicació.

LA VEU DEL PARE SANT.

Res mes consolador per tot bon cristiá que sentir, en mitj de tants errors, la veu infalible de la veritat, en mitj de tant egoisme la veu de la caritat, y en mitj de tantas miserias la veu paternal y carinyosa del Vicari de Jesucrist, que com amorós pare vetlla sempre per tots los fiels, vigilant sempre pera defensarnos de nostres enemichs, trovant y oferintnos sempre un remey per totas nostras necessitats.

Aqueixa veu dolcíssima es la que s' ha fet

sentir no fa gayre ab accents conmovedors en la Encíclica que doná nostre actual Papa Lleó XIII lo mes passat, sobre las obras de Propaganda de la Fé, la Santa Infancia y las Escolas de Orient. En ella fa present á tots los fiels que á fi de *augmentar lo número de ciutadans de la ciutat de Sion*, es no sols convenient que hi haigi predicadors iniciats lligitimament en los sagrats ministeris, sinó també ánimas fervorosas y caritativas que 'ls ajudin ab sas oracions y limosnas.

Nostre Pontífice fá una breu ressenya sobre la fundació y objecte de aquestas societats, fundada la primera en Lion fá seixanta anys, ab lo fi de socórrer als missioners d' América y posteriorment per favorir á totas las missions: fa notar las aprobacions y alabansas ab que molts Pontífices antecessors colmaren aquesta societat, citant de un modo particular la gran protecció y foment que 'ls hi doná son antecessor Pio IX, de gloriosa memoria. Las duas altres nomenadas *Sagrada Infancia de Jesucrist*, lo una; y l' altre *Escolas de Orient*, tenen per objecte, la primera recullir y educar en las costums cristianas als pobres infants que, particularment en las regions de la China se troban exposats per causa de la miseria y abandonats de sos pares. L' altre societat se cuyda dels adolescents, ensenyantlos segura doctrina y allunyantlos dels perills del error. Eixas associacions cooperant ab la mes antiga de la *Propagació de la Fé* y sostingudas per lo diner dels pobles cristians, totas s' encaminan diractament al mateix fi, so es, difundir la llum evangélica, fent que 'ls pobles mes apartats puguin coneixre la veritable Religió.

Lo Sumo Pontífice regoneix los abundants fruyts de salut que han donat ditas associacions, mes observa també que las violentas conmocions promogudas contra la Iglesia en pobles fins avuy dia católichs han perjudicat á la bona obra de la civilisació cristiana. Y aquí no podem menos de copiar al peu de la lletra lo següent sentit passatge en lo que nostre San Pare senyala la causa de que minvi lo fruyt de aqueixas societats benefactoras. «Realment, haventse difundit per lo «mon diversas opinions que exitan l' appetit de la «terrena felicitat, despreciantse la esperansa dels «bens celestials ¿que s' ha de esperar de aquell «que s' val del esperit per escullir voluptuositats «y del cos ab lo fi de disfrutarlas? ¿Poden sem- «blants homes dirigir pregarias per las que, im- «plorat Deu, envihi ab la gracia triunfant la «llum divina del Evangeli als pobles sentats en «las tenebras? Proporcionarán aquestos tal vega-

«da ausili als sacerdots que per la fé treballan y combaten? Al contrari, gracias á la maldat del temps, succehí que 'ls ánimos dels homes «piadosos se feren encara mes esquiús á la munificencia, ja perqué 's refredá la caritat de molts «per causa de las numerosas iniquitats, ja perque las angustias particulars y 'ls moviments «de las cosas públicas (diguém també lo temor «de temps pitjers) foren causa de que molts se «mostressin fermes en retenir y parcós en donar.»

Apesar de las graves necessitats que cada dia van augmentant en la propaganda católica, lo Sumo Pontífice 's lamenta de la falta de missionistas, deguda ja á que molts Ordres religiosos han sigut suprimidas per lleys tiránicas, ja també perque habentse estés la fé á regions avants inaccessibles, s' ha fet necessari establir novas estacions, creixent en consecuencia la necessitat de nous ausilis. Declara també com molts homes enganyosos, ab la apariencia de apostols de Cristo, s' insinuan en lo lloch ahont n' hi faltan, semblant errors y procurant desencaminar als que 'ls escoltan, resultant que fins los que miran ab repulsió eixos falsos mestres y suspiran per la veritat, no troban molts vegadas qui 'ls instrueixi en la doctrina de la Iglesia. «Certament los petits demanan pa, esclama nostre Pare, y no hi ha que 'ls 'hi parteixi.»

Acaba 'l Papa sa preciosa Enciclica exitant á tots los fiels á que contribueixin ab totas sas forsas al foment de las Missions apostólicas y exorta també á tots los zelosos pastors d' ánimas á que, si troban alguns obrers idóneos per la divina obra y decidits á empeudre las sagradas expedicions, los animin á seguir las inspiracions del Esperit Sant.

Finalment, aconsella que tots uneixin á las súplicas la limosna. «Realment, diu, si per promesa del mateix Jesucrist no perdrá sa paga 'l «qu' haigi donat á un de sos pobres un vas d' «aigua, gran paga li tocará de segú á aquell «que gastí per las sagradas missions, encara que «poch diner sia, y á aquell que, afeiginti la oració, «exerceix al mateix temps molts y várias «obras de caritat, constituhintse en ausiliar de «Deu per la salut del próxim, obra que anoraren los sants Pares la mes divina de totas.»

Llenguatge conmovedor, veu celestial encaminada solament á be dels homes y la gloria de Deu. Ell fassa que sovint la poguem escoltar ab fruyt, y que infundint en lo cor de tots los fiels l' ardor de la caritat que ella respira, nos comuniqui aquell admirable esprit de sacrifici que mou

á treballar y sufrir per la salut dels homes, sens esperar d' ells la recompensa, esprit que en lloch del mon se troba sinó en lo seno de la mare Iglesia, sempre inspirada en l' amor de Jesucrist.

Crónica General.

Diumenge passat en la Sta. Iglesia Catedral, després del Evangeli, lo I. Sr. Lectoral predicá la primera de las homilias que están annexas á sa prebenda. Demá y diumenje vinent predicará també lo mateix Sr. Canonje.

Está próxim á publicarse un tomo de *Baladas* escritas per nostre l'envolgut amic y col·laborador lo llorejat poeta en Pere de Palol. Nostres lectors podran apreciar son mérit ab la que publicarem en lo número últim de *La Vetllada*. Avuy no fém mes que recomanarlas, y prometém parlarne ab lo degut deteniment luego que vejan la llúm.

Han visitat últimament nostra Redacció *Lo Rossinyol del Ter*, *El Gerundense* y lo *Boletín oficial de la Provincia*, de la localitat; *El Semanario de Manresa*, de la ciutat d' hont pren lo nom: *La Roja*, *Lo Diari Catalá*, *La Renaixensa*, la *Il·lustració Catalana* y *L' Excursionista*, de Barcelona; *La Voz de Colera*, de S. Miquel de Colera; *La Veu del Montserrat*, de Vich; y *El Bergadan*, de Berga. Sian ben vinguts; quedant agrahits de cor á las carinyosas paraulas que 'ns dedican alguns d' aquestos estimats colegas.

Lo dilluns últim á entrada de fosch, arrivá á nostra ciutat l' eminent poeta castellá D. Joséph Zorrilla, qual vinguda habia sigut tan desitjada per la premsa de la localitat, que per cert se vestí de festa avans d' hora. Lo Senyor Fuente Andrés doná hospedatge al poeta, lo qual fou obsequiat la mateixa nit ab una serenata y ab una vetllada literaria, en que prengueren part alguns escriptors gironins. Lo dimecres á la nit se presentá en lo teatro, que estava plé de gom á gom, y llegí algunas de las composicions de son repertori; se pujá 'l preu de las localitats, y la empresa féu son agost. La nit del dijous torná á compareixer á las taulas y repetí la lectura de notables poesias. La concurrencia fou ja mes escassa. Segons tenim entés avuy s' entorna á Barcelona.

Ahir al clarejar lo dia aparegueren coberts de neu los terrats de las casas y las montanyas mes vehinas. Continua plovent mentres escrivim

aquestes ratllas, cayguent de cuan en cuan algunes volvas de neu gelada. Lo fret se deixa sentir molt y aixó es causa de las malalties que tenim en la ciutat.

L'últim diumenje fou viaticat lo Dr. D. Joaquim Bellolell, beneficiat de la Santa Iglesia Catedral, qui havia sigut durant alguns anys Mestre de ceremonias de la mateixa Iglesia y Fiscal del Tribunal Eclesiástich. A la hora en que escrivim aquestes ratllas nos donan la trista nova de sa mort (R. I. P.)

Un celosissim sacerdot d'aquesta ciutat ha llogat un hort bastant capás en lo carrer del Portal Nou, ahont podran acudir los diumenjes y demás dias de vacació 'ls noys, que vullan entretenirse en diversions útils y honestas; al efecte 's tindran allí varios jochs, y tots los que vajan á buscar esbarjo en aquell lloch serán vigilats per personas nombradas al efecte.

Alabém lo pensament, puix d'aquesta manera s'evitará que la maynada corri pels carrers y plassas, entregada las mes de las vegadas á dan-yosas distraccions. Aixó no es mes que una part del projecte que pensa posar en práctica l'indicat sacerdot, ab l'ajuda de las personas que vullan ajudar-lo ab son apoyo moral y material.

Hém rebut elegantment imprés, un exemplar del *Album poético*, que dedica al poeta Zorrilla la Redacció de *Lo Rossinyol del Ter*, qual tomo se ven á 6 rals l'exemplar en las principals llibrerias d'aquesta ciutat.

Ha quedat constituïda definitivament l'Academia de la llengua catalana.

Lo consistori dels Jochs Florals de Barcelona ha publicat la convocatoria pera 'ls del any corrent. La firman los set mantenedors que son: Mossen Jacinto Verdaguer, Pbre. *President*; D. Ramon Picó, *Vice-president*; D. Francesch Matheu, D. J. Torres y Reyeto; B. Lluís Domenech; D. Jacinto Laporta; D. Narcís Oller, *Secretari*. La secció catalanista de la *Juventut catòlica*, de Barcelona, ha publicat també 'l programa pera 'l certámen que celebrarà en lo mes d'Abril vinent.

Ha sigut elegit Governador eclesiástich de Solsona lo M. I. Dr. D. Ramon Casals, Degá d'aquella Catedral.

L'Ilm. Sr. Bisbe de la Seu d'Urgell ha pres possessió del principat de la República d'Andorra, ab qual motiu ha dirigit una notable y mol afectuosa alocució als seus subdits d'aquellas valls.

En las ayguas de Lisboa han xocat dos vapors, un espanyol, anomenat *Leon* y l'altre inglés anomenat *Harelda*, ocasionant semblant desgracia la mort de 40 homes del primer y 7 del segon.

ROMA.—Lo dia 1.er d'aquest mes, en lo Palau Apostólich del Vaticá y devant de sa Santedad tingué lloch la solemne ceremonia de la lectura y publicació, de dos decrets de la Sagrada Congregació de Ritos: lo primer sobre 'ls miracles del beat Joan Baptista de la Concepció, fundador de la ordre de Trinitaris descaisos, redemptors de cautius; y lo segon sobre las virtuts del venerable sirvent de Deu Francisco Camacho, dels religiosos jermans de la caritat.

Despres de las onze, Sa Santedat, entrá en la sala del trono en la qual se col·locá acompanyat dels Eminentíssims Senyors Cardenals Bilio y Oreglio ponents de las dos causas, Bartolini prefecte de la Sagrada Congregació de Ritos, y de molts altres personatjes.

Despres de llegits los decrets, los Reverents Postulants dirigiren al Sumo Pontífice un breu discurs de gracias; al qual lo Sant Pare contestá ab un sentit discurs fent l'elogi dels dos Benaventurats espanyols, y notant las virtuts mes culminants de sa preciosa vida, santificada per las prácticas heróhicas dels instituts religiosos. «Véus aquí lo que son las Ordres religiosas, digué en sòn discurs lo Sumo Pontífice, contra las quals se mou avuy fera persecució, llantsantlas de sos convents, dispersantlas é impedint de mil maneres son augment y existencia. Veus aquí quant benéfica es la caritat de l'Iglesia y com á tota humana miseria procura auxili oportú.»

Després rebé Sa Santedat en audiencia privada al gran Mestre de l'Ordre soberana de Malta, y 'ls homenatjes y felicitacions de la mateixa ab motiu de la festa de cap d'any.

Xarada.

Primera y dos al malalt
De Caritat la jermana;
La tersa y dos aflant
Lo segador ne prepara,
¿Y la tot, oh car lector,
No la endevinas encara?

S.

La solució en lo número vinent.

donant un públich y solemne testimoni de sa fe religiosa, d' aquella fe que sempre ha animat lo cor dels catalans, y qual caliu no s' hi es mort encara; d' aquella fe que en grau elevat possehian nostres Comptes y nostres Reys, los quals com á presentalla de la mateixa 'ns deixaren los tan apreciats monastirs de Ripoll, de Poblet y de Santas Creus; d' aquella fe que es lo fonament de las honradas costums de nostre poble y lo lligám mes fort de las famílias; d' aquella fe que viu encara en nostres ciutats y en la llar dels pagesos, los quals no s' donan vergonya de resar lo sant rosari y de llevarse ab respecte la barretina, passen devant la creu de pedra que s' aixeca magestuosa enrotllada d' curas y clapejada de molsa. Ànimo, pues, escriptors y poetas de Gerona; llástima molt gran fóra qu' entre la munió de composicions que 's portarán á Montserrat hi faltassen las dels poetas y escriptors de nostra comarca.

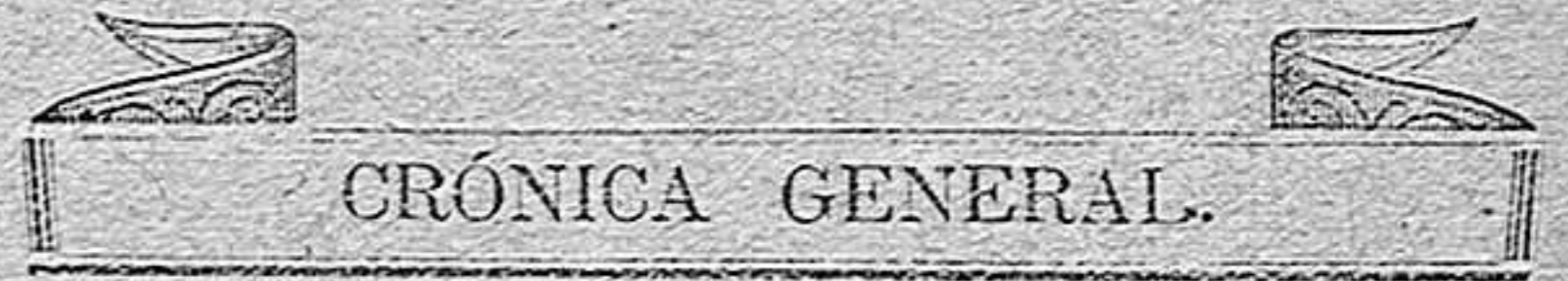
Altre nova molt important podem donar avuy á nostres llegidors y es la de la próxima coronació pontificia de la Perla catalana, gracia molt senyalada, que sembla ha concedit ja nostre Sumo Pontífice Lleo XIII asociantse al entusiasme de nostre poble per sa Patrona. L' anunci d' aquest fet ha portat l' idea de que siam los catalans los qui regalem á la Verge la magnífica corona qu' ha de benehir lo Papa y per un delegat seu especial ha d' esser col·locada en lo beneyt front de la santa imatge. Pera realitzar quant antes aquest pensament s' ha obert ja una subscripció en la cual hi figuran en primer terme las almoynas dels Ilms. Srs. Bisbes de Catalunya y segueixen las de molts deyots de Maria. Se recullen totas las caritats per insignificants que sian, axis com tambe donatius en or, plata y pedreria per aplicarho á la corona. Tenim entés que á son degut temps se senyalarán las personas á las quals se podrán entregar las almoynas y donatius en aquesta ciutat y demés poblacions del bisbat, per aixó avuy no fem mes que noticiar l' idea recomenanta de veras á fi de que Gerona pugua contribuir ab un notable donatiu á la construcció de la corona de la Verge.

Desde las planas de LA VETLLADA convidem á nostres compatricis á la romeria á Montserrat que comensará tan bon punt lo temps s' escalfi. Pujem á la montanya catalana tots los qui sentim cremar en nostres pits lo foch del amor á la Religió, que féu grans á nostres antepasats en totas llurs empresas; anem á Montserrat á respirar la flayre de las primeras flors que 'ns regali la primavera; fem retrunyir las enlayradas serras y los fantástichs turons als nostres cantichs á Maria; pujem á Montserrat á pregar principalment á la moreneta Senyora, per Espanya, nostre patria benvolguda; demaném á la Verge que mantingui la fe religiosa en lo cor dels catalans y que 'ns conservi las sencillas costums de nostre poble. Tal volta no faltará qui fassa mofa del entusiasme que sentim per la Patrona del Principat de Catalunya, tot es posible en est temps de indiferentisme religios, però al qui á tant se atreveixi, tingam valor per dirli ab nostre inspirat poeta Mossen Cinto:

No es fill, no, d' eixa terra qui del seu cor se allunya,
J. F. y S.

SALUTACIÓ.

Ja som aquí: ja saben quin es l' objecte que 'ns impulsa á formar part en aquesta árdua tarea periódistica; al entrar donchs, en aquet camí, tant pasejat per tota clase de ideas, un deber nostre es, pus aixi ho reclama 'l companyerisme en la prensa, saludar de tot bon cor á tots los que com nosaltres treballan per lo be de la terra, sens distinció de cap clase ni carácter, y al ferho, esperem que serem rebuts ab lo bes de germanó, pus prometem, ates nostre carácter, ser consecuentes en nostres ideas defensantlas devant l' opinió pública, y portarlas á bon fi, respectan en tots casos las opinions de nostres colegas, á quins desitjem la verdadera llum pera que ab major acert, pugan com nosaltres dirigirse, al be comú de la terra per qui defensen sos mes respetables principis.

Pera que nostres lectors, puguen estar al corrent de las novas mes importants, que tinguen carácter ab nostre setmanari, destinarem una part de 'l periódich á la secció general de noticiaments, dividintla en tres parts, que començaran primerament tot lo que sigue digne de merecerse referent á lo que haigi circulat ab mes interer en nostra capital, tant si son asuntos de lliteratura ciencias y arts y demes fets especials que sigan dignes de despertar l' atenció pública; apres seguirá una séria de novetats d' interes comú que sian referents á cualsevol cas suceshit en lo resto de Catalunya; y pera últimam aquesta secció, donarem noticia de tots los descubriments y demes fets generals tant del resto de la Península com de las demes nacions, procuran donarlas ó estractarlas, tal com sian en veritat, y si, aprofitant l' oportunitat, desitjem ampliarlas ab un nou comentari, ho ferem ab un criteri sa y digne del carácter de nostre modest setmanari, lloant tot lo que se 'n fassi digne y meny preant lo que atenti directa ó indirectamen á la sana moral y bonas costums; agermantho al tema aquest, que será 'l que guiará tots nostres escrits, pera millor lograr l' objecte que 'ns inspira al donar á llum nostre modesta VETLLADA.

ADVERTENCIA.

Supliquém als qui desitxen ser contats entre 'ls suscriptors á La Vetllada, 's servescan enviar á la major brevetat posible, l' import de la subscripció, donantnos ben claras las entressenyas de l' adrés; d' aquesta manera podrém regularisar la tirada del número vinent y posar en servey y ab puntualitat totas las subscripcions de que hajam tingut noticia. Qui no tinga altre medi podra enviar l' import ab sellos de correu.

També demaném á tots los que convingan ab las ideas exposadas en l' article programa, se servescan donar á coneixer á sos companys lo nostre humil SETMANARI. Ab los catalans de bons sentiments contem per portar á cap l' empresa comensada.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

QUINQUILLERIA

PERFUMERIA, BISUTERIA, ÓPTICA Y GUANTERIA

DE

A. COLODON,

Plassa de la Constitució, 12.-Girona.

ESPECIALITAT EN INSTRUMENTS DE ÓPTICA.

Ulleras y lentes de cristall de roca.	40 rals parell.
« per vista cansada.	4 6 10 16 y 20 » »
« per vista curta ó miope.	8 12 16 20 y 28 » »
Lentes per vista curta y cansada.	8 12 16 20 y 24 » »
Ulleras y lentes fumats, anomenats de conservació.	8 12 16 20 y 24 » »
Ulleras per ulleras y lentes.	3 4 6 8 y 12 » »
Cristalls solts per ulleras y lentes.. . . .	2 3 4 6 y 16 » Un.
Ulleras per teatro.	2 6 48 60 70 80 y 100 » »
Ulleras per marina y campanya.	140 180 y 240 » »
Ulleras de llarga vista.. . . .	35 50 60 70 90 y 100 » »
Microscopis y loupes.	12 16 24 y 30 » »
Conta-fils	5 6 y 8 » »
Termómetros.	4 6 16 16 y 24 » »
Pesa-licors, vins, ácits, llet, lleixiu, etc. etc.	6 » »
Estotxs per ulleras y lentes.. . . .	1 2 3 4 5 y 6 » »

S' adoban tota clase d' ulleras y lentes á preus mol á comodo.

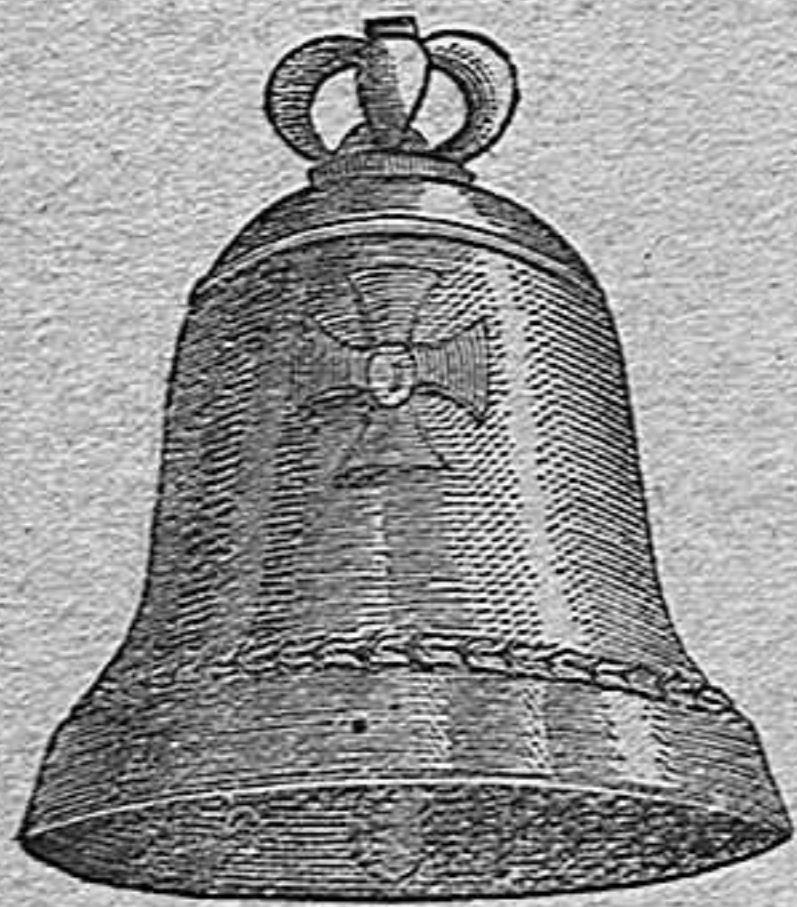
BOTIGA DE COURER Y FUNDICIÓ DE CAMPANAS
DE

Esteve Puig

(á) PALLÉS.

Ballesterias, n.º 51.

GIRONA.

Construcció de bombas,
aixetas, llántias y altres objectes pertinents
al mateix ram.

PIANOS

de las fábricas de

Lerch, Bernareggi y Chassaigne.

PREUS A 160 DUROS.

Se llogan y cambian.

VENDA Á PLASSOS,

Constitució, 13, pis 2.º GIRONA.

DIEGO SALAS.

Historia crítica, civil y eclesiástica de CATALUÑA por D. Antonio de Bofarrull y Broca.
—Aquesta interessantíssima obra, que consta de nou tomos en fòlio major impresa en paper satinat y enriquida ab primorosas láminas y cromos se ven al INFIM preu de 260 rals en la Llibrería de Franquet, carrer de las Ballesterias, 42, Girona.